

Mrtvi poet več ne sliši
zmage in slave, ne sliši,
kako se v tišini belih vrtov
maje na jablani tisoč cvetov.

Njemu, ki švigal je kot repatica
in v agoniji med zvezdami znova umira,
se toži po zemeljskem domu.
Vsem, ki so kdaj ga opravljali, sije iz oči:
»Saj mi smo ga vendar ves čas spoštovali.«
Medtem
pa se vračajo ženske v jesenskem jutru
iz mesta s še toplimi hlebci kruha,
v kozarcih zvonijo žličke,
otroci,
na zemlji edini prebivalci neba,
pa v sobi iz kotov podijo ostanke noči.

CAMPO DI FIORI

Czesław Miłosz

Tam v Rimu na Campu di Fiori
so v koših limone in oljke,
po tleh pa razliva se vino
in gnijejo cvetja ostanki.
Na mizo trgovce natrese
ti rožnatih sadežev z morja
in temnega grozdja naročja
nameče na puhaste breskve.

Prav tu na tem trgu nekoč so
sežgali Giordana Bruna.
Krvnik je zaklinjal grmado,
obkrožen z jezično drhaljo.
A komaj je plamen ugasnil,
že polne bile so gostilne
in spet so trgovci nosili
na glavah limone in oljke.

Na Campo di Fiori sem mislil
v pomladnem večeru v Varšavi,
ko stal sem ob zvokih poskočnih
zamaknjeno pri vrtiljaku.
Poskočni glasovi dušili
so salve za hišami ghetta
in v jasno nebo so visoko
frčali zaljubljeni pari.

Iz domov gorečih je veter
prinašal k nam črne zmaje;
po zraku frčeči so sproti
lovili papirnate listke.
V tem vetru od domov gorečih
so krila deklet frfotala
in smeh je veselo odmeval
v prelepo varšavsko nedeljo.

Morda kdo prebere moralo,
da narod varšavski kot rimski
zabava se, ljubi, trguje
kot slep ob grmadi mučencev.
Spet drugi prebere, kako so
stvari na tem svetu minljive,
da prah že preraste pozaba,
še preden ugasnil je plamen.

A jaz sem takrat razmišljal,
kako so tam oni samotni,
o tem, da Giordano, ko stopal
je sam na mučilniški oder,
ni našel v človeškem jeziku
najmanjše besede slovesa,
da rekel bi zbogom človeštvu
in množici, ki je ostala.

Že tekli so sode nagibat
in sadeže bele prodajat,
spet v koših limone in oljke
so nesli v veselem čebljanju.

A on je bil zanje že daleč,
kot stekla bi mimo stoletja,
čeprav so čakali le hipec,
da v ognju s sveta je odletel.

Tako tudi nje, ki so padli,
že zbrisal je svet iz spomina
in tuj se nam zdi njihov jezik
kot jezik z že davnih planetov.
Ko vse že postane legenda,
mogoče čez leta in leta
na novem Campu di Fiori
upor vžge beseda poeta.

PRVA LJUBEZEN

Tadeusz Różewicz

II

Star sem bil osemnajst let
Pod svetlo rumenim
septembrskim soncem
sem tekkel čez polje
Ko švignilo čezme je prvo letalo
sem padel

O ta moreča podoba
mehanično zlega neba
ko z usti tiščal sem se k zemlji

Star sem bil osemnajst let
ko prvič sem videl
Marijo brez krila
Nikoli ne bom izpovedal
njenega straha
in zadnjega diha
zamrlega v pljučih
ne najdem besed za drget
in jok tega mladega bitja
za drgetanje telesa dekleta
ko se je bližala smrt
ne ljubezen